

Redactie

Bas Arens
Peter van den Berg
Annelies Boutellier
Cindy Butler
Martin de Jonge
Arjen Kok
Moniek Löffler
Frans Micklinghoff
Wim Remmelzwaal
Julius Röntgen

Beeldredacteur

Joost Bouwmeester

Hoofdredacteur

Arnoud van der Meulen

Vormgeving - Puffin design

René van Rossum

Druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
Fax: idem
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouw
vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

giro 40 162 98 ten name van
Stichting Duinbehoud te Leiden

Advertenties

U kunt via het redactieadres
contact met Duinbehoud
opnemen als u een advertentie
in DUIN wilt plaatsen.

© Stichting Duinbehoud

Nieuwe **donateurs** van de
Stichting Duinbehoud
kunnen zich aanmelden
op het redactieadres.

Inhoud

8 Fossielenvindplaats Kaloot

De soortenlijst van Nederlandse schelpen is in 35 jaar tijd met zo'n dertig procent toegenomen. Voor een groot deel is deze groei toe te schrijven aan de vondst van fossiele en recente schelpensoorten op de Kaloot. Dit Zuid-Bevelandse intergetijdengebied is een unieke vindplaats van oeroude overblijfselen van zoogdieren, vissen en schelpen. Zeeland mag met recht trots zijn op dit mooie stukje buitendijkse natuur. Het is tijd voor een bezoek aan het openluchtmuseum!

16 Herstel van het Terschellingse duinlandschap

Schrijver Frederik Willem van Eeden, een van de eerste toeristen op Terschelling, schreef in 1884: *"voor vele Nederlanders was Terschelling nog een onzalig kaal en verlaten oord, zonder boomen, een armoedig visscherseiland, waar de vreemdeeling als wilde wordt aangegaapt of om centen nagelopen. Ik wenste mij geluk dat ik aan die meening geen geloof had gehecht. Wij stappen aan wal, en zien dadelijk dat het hier*

6 Zwarte duinen bij Schoorl

In de omgeving van Bergen en Schoorl kleurden de duinen aan het einde van de zomer even heel kort oranje, om vervolgens als 'zwarte duinen' achter te blijven. De brand bij Schoorl was behoorlijk gevaarlijk voor recreanten, omwonenden en niet te vergeten de brandweer, die een enorme inspanning heeft moeten leveren. Hun leed is geleden, maar wat zijn de gevolgen voor het kwetsbare duinecosysteem?

14 Mont Blink

Alpenmarmotten zul je er niet aantreffen, edelweiss ook niet. Maar wie het geluk heeft om op een vrieskoude dag de witberijpte duinen in te kunnen trekken, pakt toch een heerlijk vleugje alpiene ervaring mee. We beklimmen De Blink bij Noordwijkerhout, nestelen ons tussen de takken van een oude eik en genieten van het tintelfrisse uitzicht.

goed is."

Precies honderd jaar na de komst van Staatsbosbeheer op Terschelling wordt de laatste hand gelegd aan herstelwerkzaamheden in het kader van het Europese project Life Duinen. Zal dit de duinen weer in dezelfde staat terugbrengen zoals Van Eeden ze zag?

En verder...

2 Waar je ook kijkt... / 4 Dwars door de Duinen / 10 Duinen in beeld / 12 Binnenduintrand / 13 Recensies / 18 Duinbrand / 20 Muizen in het duin.

Bij de voorkant: Konijn in duinlandschap (foto: Joost Bouwmeester). We sluiten het jaar graag af met een positieve noot. Na jarenlange narigheid werd in de loop van 2009 steeds duidelijker dat het duinkonijn bezig is een comeback te maken. In het besef dat z'n positie nog steeds vrij wankel is, wensen we het konijn alvast een gezond en voorspoedig 2010 toe!

Muizen in het duin

Als iets zoogdier is, en klein, dan heet het muis. Veld, spits, vleur, buidel, allemaal klein, allemaal niet verwant. Ik beperk me tot duinknagers: bosmuis, veldmuis en rosse woelmuis, en ook dwergmuis, aardmuis en hier en daar noordse woelmuis.

Al die muizen zijn opvallend onopvallend. Zelden krijg je ze te zien, slechts een muizentel. Alleen gespitse oren horen ze. Alleen geofende ogen bespeuren knaagspoortjes of gangetjes in het gras. Prenten en keutels zijn klein, want muizenpoten en –gatjes zijn kleiner dan muizen. Wél vallen op de verse hopen zand, onbezoedeld wit, vooral in hellinkjes en tussen boomwortels, met daartussenin een gat waarin een dikke vinger past. Midwinter contrasteren die zandwaaiers met kleurloos vergane bladresten. Dader: vermoedelijk bosmuis, een muis die ook buiten bossen huist. Aan winterslaap doet hij niet, en trekmuizen hebben we niet. Er is in de winter immers genoeg te eten, vooral zaden, pitten, nootjes en synoniemen. Zijn holletje kan hij ook volstouwen met een flinke wintervoorraad aan bijvoorbeeld eikels of besjes. Zo komt muis splinter door de winter.

Als je klein bent, is heel je lichaam vlak bij je vel. Je koelt dan ook snel af. Net als kroketten. Lange, smalle kroketten zijn zó koud. De muis is meer een middeldikke kroket. Winterse kou kost dan ook geen massa's muizenlijken. Ik zag eens op een avond een muis lopen over een dik pak sneeuw bij helder weer, ruim vijf graden vorst. Zo'n uitstap overleeft hij, want een muis is in enkele tellen weer onder sneeuwdek.

Aan veldmuis danken we het woord muizenjaar (piekjaar, piepjaar). Eén jaar overal muis, dan twee jaar weinig. Muizenjager torenvalk heeft het er maar moeilijk mee. Veldmuizen zijn allemaal precies gelijk actief, verdeeld over ongeveer tien perioden per etmaal. Ook lastig voor torenvalk, want hij kan maar één kroket ineen vangen. Rosse woelmuis zullen sommige lezers nog kennen van het muizenparadijs in Bezoekerscentrum Meijendel. Noordse woelmuis is Texels trots, een prioritaire soort van de Habitatrichtlijn. Dwergmuis eet ondermeer graszaden. Klimmen kan hij, met zijn grijpstaart. In grashalmen bouwt hij zijn nest. Dwergmuis, *micromys minutus*. Ofwel, kleine micromuis. Kan het minder? Ja, de jonkies. En dwergvleermuis en dwergspitsmuis.

PETER VAN DEN BERG

(foto: Jan Hendriks)

